

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Робоча програма навчальної дисципліни

ГЕОЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародні економічні відносини

спеціалізація _____

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичної

2021 / 2022 навчальний рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Геоекономічна стратегія України**» складена відповідно до освітньо-професійної програми **«Міжнародні економічні відносини»**
підготовки бакалавра
за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Геоекономічна стратегія України» є формування у студентів сучасного економічного мислення, визначення інтеграційних векторів розвитку й геоекономічних пріоритетів України, потенційних партнерів у міжнародних об'єднаннях.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Геоекономічна стратегія України» є:

- ✓ дослідження теоретичних зasad й проблематики сучасної глобальної геоекономіки;
- ✓ визначення геоекономічних інтересів України на макро-рівні;
- ✓ аналіз стратегічних цілей України та сучасної національної зовнішньоекономічної макромоделі;
- ✓ визначення місця геостратегії у формуванні ділової поведінки суб'єктів українського бізнесу;
- ✓ розкриття механізму вибору геостратегії українського бізнесу за умов глобального економічного розвитку;
- ✓ дослідження експортно-імпортної орієнтації України та аналіз її впливу на геоекономічну стратегію українського бізнесу;
- ✓ виявлення складових національної економічної безпеки українського бізнесу в сучасній геоекономічній моделі.

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, уміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним до розуміння чинників, які справляють позитивний чи негативний вплив на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності та мультикультурності та поваги до них.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК2. Розуміння базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку МЕВ.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні. ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	10 год. (2 ауд./ 8 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
54 год.	80 год.
Індивідуальні завдання	
Не передбачено	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН13. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН14. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розворядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН17. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН23. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

Також вивчення дисципліни має сформувати у студентів:

– усвідомлення економічної сутності стратегії держави на сучасному етапі.

- розуміння важливості зміщення України шляхом забезпечення поступального суспільно-політичного й соціально-економічного розвитку; комплексного реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони ;
- розуміння нового зовнішньополітичного позиціонування України у світі в умовах нестабільності глобальної системи безпеки;
- уміння на основі компаративного аналізу, внутрішніх та зовнішніх передумов функціонування держави обирати найбільш ефективні стратегічні напрями розвитку.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Геоекономічні системи в сучасному світі

Тема 1. Теоретичні основи геоекономіки

Засновники геоекономіки. Механізми функціонування геоекономіки Основа американської геоекономіки - теорія «життєвих інтересів». Проблеми глобальної геоекономіки. Теорія багатовимірного комунікаційного простору. Геоекономічні аспекти регіоналізму. Геополітична і геоекономічна трансформація України. Геоекономічні війни. Кластери.

Тема 2. Становлення та розвиток геоекономічних систем

Суб'єкти геоекономічних систем. Геоекономічний потенціал держави. Геоекономічні аспекти лімології. Геоекономічний полюс і геоекономічний центр сили. Геоекономічний баланс сил. Геоекономічні аспекти регіоналізму. Український проект у геоекономіці.

Тема 3. Формування геополітичного простору світу

Основні етапи формування й еволюції європоцентристського світу. Ідея Європи. Гегемонія Заходу. Етапи колонізації та основні геополітичні гравці у світовому просторі. Чотири ери заокеанської експансії. Формування єдиного світового простору. Перетворення Сходу на активного суб'єкта світової спільноти. Теорія Четвертого світу.

Тема 4. Глобалізація соціальних і економічних процесів

Поняття глобалізації. Головні складові глобалізації Зміна місця та ролі національної держави. Транснаціональний світ. Суперечка щодо наслідків глобалізації. Криза європоцентристського світу. Сумісність демократії з незахідними культурами. Експансія Східної Азії. Від біполлярного до багатополярного світового порядку. Протистояння США та Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах

Зміст поняття “безпека” і головні теоретичні підходи щодо її вивчення. Системи колективної безпеки. Основні характеристики Вестфальської системи. Від імперій до національних держав. Версальська система колективної безпеки. Ліга націй. Ялтинська система: зміст, принципи, настанови. Принцип суверенної рівності. Система балансу сили. Зміна середовища безпеки і нові глобальні загрози. Нові концепції безпеки. Поняття, типи і функції конфлікту. Особливості міжнародних конфліктів в епоху холодної війни. Конфлікти і кризи. Особливості і функції конфлікту в біполлярному світі. Війна як продовження політики у ядерну епоху. Можливості демократії щодо запобігання міжнародних конфліктів і воєн. Концепція “кінця історії” Ф. Фукуями. Війна як соціальний інститут. Інформаційна сучасна війна. Дослідження конфліктів. Концепція “зіткнення цивілізацій” С. Хантінгтона. Особливості “конфліктів нової генерації”. Поняття і типи міжнародного співробітництва. “Велика шахівниця. Панування Америки та її геостратегічні імперативи” З. Бжезинського.

Розділ 2. Геоекономічна стратегія й зовнішньоекономічна безпека України

Тема 6. Геополітичний статус Української держави

Поняття геополітичного простору. Поняття геополітичного регіону. Характеристика геополітичного положення України. “Перехрестя” між Сходом та Заходом. Суперечки навколо геополітичного вибору України. Атлантичний вектор розвитку української політики. Головні геополітичні концепції Європи. Україна у сфері геополітичних інтересів Азії. Гетерогенність і мультикультурність українського соціуму.

Тема 7. Зовнішньоекономічна безпека України

Зовнішньоекономічна безпека: сутність та загрози. Теорія та практика оцінки зовнішньоекономічної безпеки країни. Методичні підходи до оцінки й діагностики зовнішньоекономічної безпеки країни.

Тема 8. Теоретичні основи економічної стратегії

Механізми ринкової саморегуляції і державна політика. Інституційні основи економічної стратегії. Особливості економічної стратегії в переходних економіках. Вплив глобалізації на формування економічної стратегії держави. Принципи побудови ефективної економічної стратегії. Передумови й чинники ефективності економічної стратегії в нестабільній економіці. Економічна безпека як критерій ефективності економічної стратегії. Особливості стратегічних досліджень в економічній сфері.

Тема 9. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії

Стратегія «Україна 2020». Завдання стратегії зростання та побудова передумов ефективності економічної стратегії. Грошово-кредитна стратегія, орієнтована на зростання. Бюджетно-податкова політика як інструмент економічного розвитку. Інвестиційна та інноваційна стратегія для України. Зовнішньоекономічна стратегія в умовах глобалізації. Соціальна стратегія і формування людського капіталу.

Тема 10. Динаміка політико-економічних інтересів та їх узгодження навколо реалізації економічної стратегії

Збалансовані взаємовідносини між державою і бізнесом як передумова ефективності економічної стратегії. Проблема побудови консенсусу навколо стратегії зростання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	інд		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Геоекономічні системи в сучасному світі												
Разом за розділом 1		46	12	6			28	46	4			40
Розділ 2. Геоекономічна стратегія й зовнішньоекономічна безпека України												
Разом за розділом 2		44	12	6			26	44	6			40
Усього годин	90	24	12				54	90	10			80

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кіл-ть годин</i>
1	Теми 1-2. Теоретичні основи геоекономіки. Становлення та розвиток геоекономічних систем	2
2	Теми 3-4. Формування геополітичного простору світу. Глобалізація соціальних і економічних процесів	2
3	Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах	2
4	Теми 6-7. Геополітичний статус Української держави. Зовнішньоекономічна безпека України	2
5	Тема 8. Теоретичні основи економічної стратегії	2
6	Теми 9-10. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії. Динаміка політико-економічних інтересів та їх узгодження навколо реалізації економічної стратегії	2
Разом		12

5. Завдання для самостійної роботи

<i>№ з/п</i>	<i>Види, зміст самостійної роботи</i>	<i>Кіл-ть годин</i>	
		<i>денна</i>	<i>заочна</i>
1.	Тема 1. Теоретичні основи геоекономіки За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	8
2.	Тема 2. Становлення та розвиток геоекономічних систем Підготовка до семінарського заняття за темою.	6	8
3.	Тема 3. Формування геополітичного простору світу Підготовка до семінарського заняття за темою.	6	8
4.	Тема 4. Глобалізація соціальних і економічних процесів З метою підготовки до семінарського заняття та підсумкового семестрового контролю опрацювати лекційний матеріал та додаткову літературу за темою.	4	8
5.	Тема 5. Міжнародна безпека та конфлікти в міжнародних відносинах З метою підготовки до семінарського заняття повторити лекційний матеріал та опрацювати літературні джерела за темою	6	8
6.	Тема 6. Геополітичний статус Української держави Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4	8
7.	Тема 7. Зовнішньоекономічна безпека України Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	6	8
8.	Тема 8. Теоретичні основи економічної стратегії Підготовка питань семінарського заняття й підсумкового семестрового контролю	6	8
9.	Тема 9. Сучасні завдання економічної політики та механізми забезпечення ефективності економічної стратегії Опрацювання теми за допомогою рекомендованих літературних та інтернет-джерел, даних міжнародних організацій з метою підготовки питань семінарського заняття та підсумкового семестрового контролю	6	8
10.	Тема 10. Динаміка політико-економічних інтересів та їх узгодження навколо реалізації економічної стратегії Опрацювання лекційного матеріалу, додаткової рекомендованої	4	8

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кіл-ть годин	
		денна	заочна
	літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю		
	Разом	54	80

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з заочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Геоекономічна стратегія України» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарських заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, виконання практичних завдань, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- виконання практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент **денної** чи **заочної** (дистанційної) форм навчання може набрати за поточними контролями, дорівнює 60

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни «Геоекономічна стратегія України». Максимальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Критерії оцінювання відповідей на заліку:

Час виконання – до 60 хвилин

Теоретичне питання – 20 балів

Творче питання – 20 балів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти **денної** та **заочної** форм навчання надається можливість скласти **ЗАЛІК дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Геоекономічна стратегія України», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1950>.

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

Вивчення тем – 60 балів (виконання 6 завдань)

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 20 балів; творче питання - 20 балів)

Заохочувальні бали - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Геоекономічна стратегія України» – 10 балів

Максимальні значення оцінювання діяльності студента

при вивченні навчальної дисципліни

Поточний контроль та самостійна робота						Разом	Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2			60	40	100
Завдання 1	Завдання 2	Завдання 3	Завдання 4	Завдання 5	Завдання 6			
10	10	5	15	5	15			

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав **не менше 31** балу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” // ВВР. – 1991. №29 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
2. Національна економічна стратегія України на період до 2030 року (Постанова КМУ від 3 березня 2021 року № 179) // Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/pras/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>
3. Голиков А.П., Казакова Н.А. Стратегия регионального развития: европейский контекст: Монография – Х.: Экограф, 2008. – 180 с.
4. Голиков А.П., Казакова Н.А., Прав Ю.Г. Региональная политика и экономическое развитие: европейский контекст: Учебное пособие – Харьков: Экограф, 2009. – 240 с.
5. Голіков А.П. Економіка України: навч. посіб. / А.П. Голіков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. – К.: Знання, 2009. – 286 с.
6. Голіков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення. Навчальний посібник (з грифом МОН України). – Київ: Знання. 2009. – 230 с.
7. Григорова-Беренда Л.І.: **Геоекономічна стратегія України: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019-2021. Режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1950>
8. Дергачев В. Геоекономика : учебник для вузов / В. Дергачев. — К. : ВИРА-Р, 2002. — 512 с.
9. Економічна асоціація України з Європейським Союзом: монографія/ О.І.Шнирков, В.І.Муравйов, Р.О. Заблоцька та ін; за ред. О.І.Шниркова, В.І. Муравйова. – К: ВПЦ «Київський університет», 2015. – 415 с.
10. Жаліло Я.А. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика : Монографія. - Київ: НІСД, 2003. - 368 с. Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-3981.html>
11. Кочетов Э.Г. Глобалистика как геоэкономика, как реальность, как мироздание / Э.Г. Кочетов. — М. : ПРОГРЕСС — Ю, 2001. — 704 с.
12. Матюшенко І.Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С.В. Беренда, В.В. Резніков. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 495 с.

13. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
14. Онищенко І.Г. Основи етнодержавознавства : навч. посібник / І.Г. Онищенко. — К. : Вид-во Європ. ін-ту, 2004. — 168 с.
15. Поліщук Л. С. Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України: навчальний посібник / Л.С. Поліщук. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2013. – 271 с.
16. Рокоча В.В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. Геоекономіка та глобальні стратегії українського бізнесу (антикризовий аспект): навчальний посібник. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 352 с. Режим доступу: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/navchalni-posibniki/rokocha_0001.pdf
17. Тетчер М. Искусство управления государством. Стратегии для меняющегося мира / М. Тетчер. — М. : Альпина Паблишер, 2003. — 504 с.
18. Україна 2015: Національна стратегія розвитку. Економіка [Електронний ресурс]. — Режим доступу : /<http://uspishnaukainna.com.ua/strategy/60/273.html>
19. Хаустова В. Є., Григорова-Беренда Л. І. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічної безпеки України: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 192 с.

Допоміжна література

1. Вплив асиметрії умов членства України в СОТ на її зовнішню торгівлю з країнами ЄС і Митного союзу ЄврАЗЕС [Електронний ресурс] / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, І. В. Ярошенко // Бізнес Інформ. - 2014. - № 4. - С. 8-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_4_2
2. Григорова-Беренда Л.І., Шолом А.С. Коррупция как торговый барьер: возможности ее устранения через механизмы в рамках системы ГATT/BTO и вне их // Соціальна економіка. - 2016. - №1
3. Григорова-Беренда Л.І. **Теорія і практика зовнішньої торгівлі: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017-2021. Режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>
4. Григорова-Беренда Л.І., Носова К.В. Реалізація політики сприяння експорту СОТ до найменш розвинених країн: приклад Бангладеш //Матеріали XI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 25 березня 2016 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – стор. 112-115.
5. Григорова-Беренда Л.І., Багмут М. О. Трансформація структури зовнішньої торгівлі України //Матеріали XVI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 2 квітня 2021 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – стор. 19-22. Режим доступу: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/1b7c7c081c3b2bc05084a3ad400c0674.pdf>
6. Григорова-Беренда Л. И. Международная конкурентоспособность предприятий «макиладорас» в условиях функционирования НАФТА: опыт для Украины / Л. И. Григорова-Беренда // Бізнес Інформ.- № 9.- 2015.- С. 55-60.
7. Григорова-Беренда Л. И. Спряження торговельних режимів інтеграційних об'єднань ЄС та ЄврАЗЕС/СНД [Електронний ресурс] / Л. И. Григорова-Беренда // Ефективна економіка. – 2014. – № 3 . – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://ec.europa.eu/eurostat> - офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)
2. www.bank.gov.ua - офіційний сайт НБУ
3. www.business.ua – сайт газети «Бізнес»
4. www.customs.gov.ua - офіційний сайт Державної митної служби України
5. www.iccua.org - офіційний сайт Міжнародної торгової палати в Україні
6. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
7. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
8. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України
9. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
10. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державного комітету статистики України
11. www.un.org/ru/development/progareas/trade.shtml - офіційний сайт ООН
12. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
13. www.wto.in.ua – сайт Україна й СОТ
14. www.wto.org – офіційний сайт СОТ
15. [https://niss.gov.ua](http://niss.gov.ua) - офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1950>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться до 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Геоекономічна стратегія України», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1950>.